

TIP 2

BEDENK EEN FUNCTIONELE TOETSTAAK OP BASIS VAN EEN CONCRETE SITUATIE

Bij het ontwikkelen van toetsen is het belangrijk om na te gaan welke de behoeftes van uw studenten zijn: in welke situaties willen en moeten uw studenten functioneren in het Nederlands?

In tip 1 stonden we hier al even bij stil. Eens u weet wat de behoeftes zijn, probeer dan ook uw toetsen hierop af te stemmen.

Bedenk op basis van concrete situaties een taak: wat moet een kandidaat in de verschillende situaties en dus ook in de toets kunnen doen met taal? Laat uw vragen en opdrachten aansluiten bij concrete en realistische situaties.

HET OPZETTEN VAN DE TOETSTAAK

Wanneer u weet WAT u gaat toetsen, kunt u nadenken over HOE u gaat toetsen.

- Welk materiaal (bv. welke teksten) gaat u gebruiken?
- Wat is de opzet van uw toetstaak?

Vanuit **functioneel** perspectief willen we een zo duidelijk mogelijke relatie tussen wat de kandidaat moet doen in de toets en wat de kandidaat in een werkelijke situatie moet kunnen. Vandaar de keuze voor **directe** toetsen.

De keuze voor **geïntegreerde** toetsen vloeit automatisch voort uit de keuze voor directe toetsen. Aangezien taalvaardigheid direct getoetst wordt en in werkelijkheid vaardigheden ook samen voorkomen, worden in één toetstaak meerdere vaardigheden en taalaspecten getoetst.

VOORBEELD 'VRIJWILLIGER GERED GEREEDSCHAP' ZIE BIJLAGE¹

- **functionele, geïntegreerde toetstaak**

Voorbeeld 'Vrijwilliger Gered Gereedschap'

We willen toetsen of iemand schriftelijk kan reageren op een oproep in een artikel (voor vrijwilligerswerk) door de werkelijkheid zo goed mogelijk na te bootsen. Binnen één toetstaak worden meerdere vaardigheden en aspecten getoetst namelijk de vaardigheden lezen en schrijven alsook grammaticale kennis, enzovoort

- **materiaal (teksten)**

Voorbeeld 'Vrijwilliger Gered Gereedschap'

We gebruiken een artikel uit een krant dat gaat over het werven van vrijwilligers. De kandidaat schrijft een e-mail op een reeds gemaakte lay-out.

- **opzet van de toetstaak**

Voorbeeld 'Vrijwilliger Gered Gereedschap'

De kandidaat leest eerst een artikel waarin een oproep staat voor vrijwilligerswerk. Hij schrijft dan in een e-mail aan de organisatie welk vrijwilligerswerk hij zou willen doen.

BIJ DE ONTWIKKELING VAN DE TOETSTAAK KUNT U HET BEST REKENING HOUDEN MET DE VOLGENDE TIPS

¹ voorbeeld uit de toetsenbank ook te vinden op www.cnavt.org
© CNaVT / De Nederlandse Taalunie

- Zorg voor eenvoudige en ondubbelzinnige instructies. De kandidaat moet duidelijk weten wat er van hem verwacht wordt.
- Zorg voor uniforme instructies. De instructies moeten voor iedereen hetzelfde zijn.
- Voorzie een voorgesprek
Om alle verschillen weg te nemen op het vlak van culturele en schoolse achtergrond, kennis van de wereld, vertrouwdheid met toetsen en met het gehanteerde toetsformaat, is het belangrijk om het inlevingsvermogen te stimuleren met een kort voorgesprek zodat iedere kandidaat begrijpt wat er verwacht wordt.
 Voorbeeld 'Vrijwilliger Gered Gereedschap'
 Je kan eerst een kort gesprekje houden over vrijwilligerswerk. (Wat is vrijwilligerswerk? Wie heeft er al vrijwilligerswerk gedaan? Welk soort vrijwilligerswerk?)
- Voorzie voldoende en onafhankelijke items.
 Voorbeeld 'Vrijwilliger Gered Gereedschap'
 De kandidaat moet verschillende vragen beantwoorden die onderling niet afhankelijk zijn. Hij moet o.a. in zijn brief vermelden welk artikel hij heeft gelezen, wat hem aantrekt in vrijwilligerswerk, welk werk hij als vrijwilliger zou willen doen, enzovoort. Indien hij een vraag niet of fout beantwoordt, heeft dat geen invloed op de andere vragen.
- Voorzie een duidelijke lay-out en illustraties? Dat kan een extra ondersteuning zijn.
 Voorbeeld 'Vrijwilliger Gered Gereedschap'
 Een vooraf gedrukte e-mail zal meer tot de verbeelding spreken dan een wit blad.

OPDRACHT

1) Kies een concrete, realistische situatie

2) Omschrijf kort de functionele en geïntegreerde toetstaak

3) Welk materiaal wilt u gebruiken?

4) Welke toets- of vraagvorm wilt u gebruiken?

5) Wat zijn volgens u de sterke en de minder sterke punten van uw toets?

VOLGENDE KEER IN TIP 3 'Scoren en beoordelen'

Een belangrijk aandachtspunt bij de meting van taalvaardigheid is de beoordeling. Hoe beoordeel ik de uitvoering van een bepaalde toetstaak? Met welke criteria moet ik rekening houden? Hoe interpreteer ik resultaten? Hoe communiceer ik hierover met mijn studenten? Enzoverder. De beoordeling van toetsen hangt nauw samen met de toetsopzet. We zullen hier dan ook dieper op ingaan in toetstip 3.

Vragen, opmerkingen en suggesties?

Opmerkingen over toetstip 2:

Suggesties voor volgende toetstips:

Inhoudelijke opmerkingen over evaluatie in het algemeen:

Praktische bemerkingen over de toetspost:

Voor vragen & reacties één adres:

het CNaVT-secretariaat

Certificaat Nederlands als Vreemde Taal

Blijde-Inkomststraat 7

B-3000 Leuven

België

0032 (0) 16 53 55 16

cnavt@arts.kuleuven.ac.be